
Fødselshjelpens ABCD

BOKOVERSIKT

Moderne lærebøker i fødselshjelp preges mer av nyere fysiologisk viten og epidemiologiske oversikter enn av veiledning i praktisk fødselshjelp. Kompliserte vaginale forløsninger er i dag sjeldne, stadig flere utfordringer løses med et keisersnitt. Det gjør ikke kunnskap om vaginal fødsel og forløsning mindre nødvendig. Vanskelige situasjoner kan oppstå hurtig og uventet. Da muligheten for en fortløpende mesterlærling-læring er dårligere enn tidligere, er det enda viktigere å være teoretisk forberedt. Denne tyske klassikeren er et viktig bidrag til de litteraturstudier som bør følge opplæringen i praktisk fødselshjelp (fantomtrening o.a.) ved enhver fødeavdeling. I forordet skriver bokens redaktør at målsettingen har vært uendret siden førsteutgaven i 1947: ”å sammenfatte kunnskap og regler om den praktiske fødselshjelp gjennom inntrengende didaktikk.” Dette er ingen dårlig beskrivelse av en fremstillingsform som gjennom gode, instruktive strektegninger og en tydelig, av og til overtydelig og ikke-problematiserende, skriftlig fremstilling fører leseren fra fødselshjelpens A til B til C til

D . . . Viktige poenger er markert med tekstrammer og punktmarkeringer. Det øker anvendeligheten, ikke bare for den som raskt skal orientere seg, men også for den student eller spesialistkandidat som vil prøve å memorere teksten.

Når boken har beholdt sin klassikerstatus til tross for nyvinningene i svangerskapsomsorg og fødselsledelse de siste 25 årene, skyldes det både oversiktligheten og at den gir lettfattelig instruksjon i fødselens anatomi og de vanlige obstetriske inngrep. Den er stedet for en hurtig orientering når man lurert på noe bestemt. Er det ansiktsfødsel med nakken fortil eller baktil som vanskeliggjør en vaginal fødsel? Hvordan er rotasjonene ned gjennom bekkenet ved seteleie, og hva gjør vi hvis barnet roterer med buken opp? Hvor ofte ser man vaginalblødning etter ytre vending ved seteleie?

Boken inneholder også kapitler om svangerskapets og barselsengens fysiologi og patologi som gjør den til en komplett lærebok i fødselshjelp. Dette stoffet kan man imidlertid finne like godt eller bedre fremstilt i andre bøker, der flere av påstandene problematiseres og diskuteres bedre. Dessuten er savnet av litteraturhenvisninger særlig tydelig her.

Boken gir den kunnskap om fødselens anatomi og fysiologi som er nødvendig for å kunne gripe kvalifisert inn i et abnormt fødselsforløp. Språket er enkelt og forutsetter ingen sofistikerte tyskkunnskaper. Den hører hjemme som bruksbok på fødegangen og i fødselshjelperens håndbibliotek.

Per E.Børdahl

Kvinneklinikken

Rikshospitalet

Publisert: 30. november 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. juli 2026.